మానసమయూరి

- కస్తూరి మురళీకృష్ణ

(గత సంచిక తరువాయి)

'**ప్రాణానికేం ప్రమాదం** లేదంకుల్. మీరు కంగారు పడకండి.'

ఫోను పెట్టి ప్రశాంతివైపు చూశాడు శరత్. 'ప్రాణానికి ప్రమాదం లేదట. బయలుదేరదామా?' అడిగాడు.

మౌనంగా తల ఊపింది ప్రశాంతి. ఆమె కళ్లల్లో నీళ్లున్నాయి. ముఖంలో విషాదం తెలుస్తోంది. కానీ బాధను బయటపెట్టటం లేదు.

ఫ్లైట్ టికెట్లు బుక్ చేశాడు శరత్. ఆఫీసు నుంచి తిన్నగా ప్రశాంతి ఆఫీసుకి వచ్చాడు.

క్యాబ్‌లో విమానాశ్రయానికి బయలుదేరారు. అమ్మాయి పిక్నిక్‌లో ఉంది కాబట్టి ఇంటిగురించి ఇద్దరికీ బెంగలేదు.

దారిలో ఇద్దరూ ఒకరి చేయి ఒకరు పట్టుకుని కూర్చున్నారు. ఏమీ మాట్లాడుకోలేదు.

నిజానికి ఇద్దరికీ మాట్లాడాలనీలేదు. ఎవరి ఆలోచనలలో వాళ్లున్నారు. శరత్‌కి అంతా గమ్మత్తుగా అనిపిస్తోంది.

జరుగుతున్నది నిజం కాదు, కల అనిపిస్తోంది.

ఆఫీసులో ఎవరో ఇన్‌స్పెక్షన్‌కి వస్తున్నారని గోల. టెన్షన్. అంతలో ఫోను వచ్చింది. దెబ్బకి మనసులోంచి, మెదడులోంచి ఆఫీసు అదృశ్యమయిపోయింది.

'ఇలాంటి సమయంలో వెళ్లిపోతే ఎలా? సీట్లో లేకపోతే సస్పెండ్ చేస్తారు' ఎవరో బెదిరించారు.

శరత్‌కి నవ్వు వచ్చింది. సర్వీసులో చేరినప్పటినుంచీ వింటూనే ఉన్నాడు ఇలాంటి బెదిరింపులు.

ప్రతి ఒక్కడూ ఎదుటివాడిని భయపెట్టాలని ప్రయత్నించేవాడే భయం ద్వారా వాడిని తను చెప్పినట్టు వినేట్టు చేసుకోవాలనుకునేవాడే

'ఎందుకీ ఆరాటం?' అర్థంకాదు.

అసలీ ఉద్యోగాలు చేసేది డబ్బుకోసం. డబ్బు కుటుంబపోషణకు అవసరం.

కుటుంబ సమస్య వచ్చినప్పుడు దానికి ఉద్యోగం అడ్డుపడితే కుటుంబాలే ప్రాధాన్యం. 'ఇది ఎప్పుడు అర్థమవుతుంది వీళ్లకి?' అనుకున్నాడు శరత్. ఏమీ మాట్లాడకుండా వచ్చేస్తూ.

క్యాబ్ ఎయిర్‌పోర్టు చేరింది.

ఫ్లయిట్‌కి చెక్‌ఇన్ ఆరంభమయింది.

ప్రశాంతి తమ చుట్టూ ఉన్న దృశ్యాన్ని చూస్తోంది. మనుషులను చూస్తోంది. రకరకాల మనుషులు, రకరకాల అలంకరణలు...

విమానప్రయాణాలు అలవాటయిన వారికి అంతా సర్వసాధారణంగా అనిపిస్తుంది. కానీ కొత్తగా వచ్చిన వారికి అంతా అద్భుతంగా, వింతగా ఉంటుంది. ఈ అద్భుతాన్ని చూస్తూ వాళ్లిద్దరూ కాస్సేపు తమ మనస్సుల్లో సుళ్లు తిరుగుతున్న బాధను మరచిపోయారు తాత్కాలికంగా.

అంతేనేమో! ‘ఈ జీవితంలో ప్రతిభావన పెద్ద గీత, చిన్నగీతల్లాంటివేనేమో! ‘ అనుకున్నాడు శరత్ మనసులో.

ఒక అనుభవం కలుగుతుంది. దాని అనుభూతిని సంపూర్ణంగా అనుభవించేలోగా, ఇంకో అనుభవం కలుగుతుంది.

దీంతో మొదటి అనుభూతి వెనుకపడుతుంది. నూత్నానుభూతిని దాటి స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తుంది. ఇంతలో మరో అనుభూతి.... ఒకవేళ తరువాత కలిగిన అనుభూతి అంత తీవ్రమైనది కాకపోతే, మొదటి అనుభూతినే మనస్సు పదేపదే స్మరిస్తూంటుంది. అది అలవాటయి, మిగతా అనుభూతులన్నీ దాని ముందు దిగదుడుపే అవుతాయి. దాంతో మనసు మళ్లీ మళ్లీ మొదటి అనుభవాన్నే కోరుకుంటుంది.

అది లభించకపోయేసరికి నిరాశకు గురవుతుంది. మరింత తీవ్ర మనస్కులు ఆ అనుభవం లేకపోతే జీవితం వ్యర్థం అనుకుంటారు. దానికోసం తపిస్తారు. చివరికి ఆ అనుభవం హిమాలయాల్లా అందనంత ఎత్తున కనిపిస్తుంది. దాంతో ఆ అనుభవంలేని జీవితం వ్యర్థం అనుకుంటాను. తీవ్రమైన నిరాశతో ఆత్మహత్య చేసుకుంటారు.

‘ఆత్మహత్య‘ ఆలోచన రాగానే కొడుకు గుర్తుకు వచ్చాడు.

‘ఏమై ఉంటుంది?‘ అనుకున్నాడు.

ప్రశాంతివైపు చూశాడు.

ఆమె చుట్టూవున్న మనుషులను చూస్తోంది. వాళ్ల ప్రవర్తనను గమనిస్తోంది.

ఎందుకో ఆమె మీద ప్రేమ పొంగింది. ఆమెను దగ్గరకు తీసుకోవాలనిపించింది. ఎన్నెన్ని ఆశలను, నిరాశలను తనలో అదిమి పట్టుకుందో! ముఖ్యంగా తనలాంటి ఏమీ పట్టించుకోని, ఎప్పుడూ ఏదో ఆలోచిస్తూ తన లోకంలో తానుండేటటువంటి తనతో, ఎవరితో కలవని, అందరికీ దూరంగా పారిపోయి ఒంటరిగా ఉండాలని వాంఛించే తనతో జీవితం గడుపుతూ, ఎన్నెన్ని విషయాలలో రాజీపడుతూ, ఎన్నెన్ని కోరికలను అణచుకుంటూ, నిరాశలను అదిమిపడుతూ వీలయినంత ఆనందంగా, సంతోషంగా ఉంటూ జీవితం సాగిస్తోందో! అనుకున్నాడు. ప్రతి చిన్న విషయానికీ ఆవేశం ప్రదర్శిస్తూ, నిరాశపడుతూండే వారితో పోలిస్తే, ప్రశాంతిలా ఉన్న దానితో రాజీపడి ఆనందాన్ని జుర్రుకుంటూ బ్రతకటానికి ఎంతో ధైర్యం కావాలి. ఆత్మశక్తి, ఆత్మవిశ్వాసం కావాలి. అవి లేనివారు కొట్టండి, తన్నండి, తెంచుకోండి, తెంపిపారేయండి అని అరుస్తూ, ఆ అరుపులను సిద్ధాంతాలలో ఒదిగించి మనుషుల్లోని ఆత్మశక్తిని, ఆత్మవిశ్వాసాన్ని చంపేస్తున్నారు.

ప్రశాంతి చేయిని తన చేతిలోకి తీసుకున్నాడు.

ఆమె అతనివైపు ప్రశ్నార్థకంగా చూపించి ఇంతలో ఫ్లైట్‌లోకి పంపిస్తున్నట్టు సూచన అందింది.

ఇద్దరూ లేచారు అప్పటికే క్యూ ఏర్పడింది. చిన్న చిన్న పిల్లలు ఓ చిన్న బ్యాగు భుజాన వేసుకుని ఒంటరిగా ప్రయాణం చేస్తున్నారు.

వాళ్లని చూస్తూంటే, వాళ్ల ఆత్మవిశ్వాసం, చొరవ చూస్తూంటే తాము పిల్లల్ని పెంచటంలో ఏదో లోపం చేశామన్న భావన ఇద్దరికీ కలుగుతోంది. బహుశా, పిల్లల్ని స్వేచ్ఛగా తిరగనివ్వకపోవటం, వాళ్లని పట్టి ఉంచాలని ప్రయత్నించటం, ప్రతి విషయానికీ వాళ్లు తమపై ఆధారపడి ఉండేలా చేసుకోవటం పొరపాటేమో! అనిపిస్తోంది శరత్‌కు.

విమానంలో కూర్చున్నారు. శరత్ కిటికీ దగ్గర కూర్చున్నాడు. ఇంతలో ఎవరో 'శరత్' అన్నట్టు వినిపించింది. 'విమానంలో పలకరించేది ఎవరు?' అని చూశాడు. అతడిని పోల్చుకోలేకపోయాడు.

'నన్ను గుర్తుపట్టలేదా?' అంటూ అతడు చొరవగా శరత్ పక్కకు వచ్చాడు. ప్రశాంతితో 'కాస్సేపు నా సీటులో కూర్చోండి మేడమ్' అన్నాడు.

ప్రశాంతి లేచి వెళ్లింది.

'నా పేరు ప్రసాదరావు. మీరూ నేనూ పుస్తకావిష్కరణ సభలో కలిశాం. నేను రచయితను. మీరు ఆ రోజు సాహిత్యం గురించి నాతో చర్చించారు.'

శరత్‌కు గుర్తు వచ్చీ రానట్టుంది.

'మీరు మనుషులను లెక్క చేయరు. ఏదో కలుస్తారు. ఎవరినీ గుర్తుంచుకోరు. ఎందుకంటే మీరు మనుషులు అవసరం కాబట్టి' అంటుంది ప్రశాంతి ఎప్పుడూ.

'ఆ గుర్తుకు వచ్చింది' నటించాడు శరత్.

'ఎక్కడివరకూ?' అడిగాడతడు. చెప్పాడు శరత్.

'నేను ఢిల్లీ వెళ్తున్నాను. సాహిత్య ఎకాడమీ మీటింగ్ ఉంటుంది' గర్వంగా చెప్పాడతడు.

'అలాగా' అన్నాడు శరత్ ఆసక్తిలేనట్టు.

కానీ అతడు అది పట్టించుకోలేదు. 'నేను ఒక్కపైసా ఖర్చులేకుండా, సాహిత్య అకాడమీ డబ్బుల్తో ఇండియా అంతా విమానాల్లో తిరిగాను. ఎకాడమీలో, నా బంధువు ఉన్నాడు. నాకు అందరూ తెలుసు. ఎకాడమీ వాళ్ళు ఎప్పుడు హైదరాబాదు వచ్చినా వాళ్ళకి నేనే హోస్టు. అంతా తిప్పి చూపిస్తాను. అందుకే ఎక్కడ ఏ మీటింగ్ అయినా నన్నే పిలుస్తారు. ఫ్లైట్ చార్జీలిస్తారు. హోటల్ బుక్ చేస్తారు. అన్ని ఖర్చులూ వాళ్ళవే.'

అతడి మాటలు వింటూంటే సాహిత్య సమావేశాలకు సాహిత్యంపై పట్టు ఉన్న వ్యక్తులు అవసరంలేదన్న ఆలోచన వచ్చింది శరత్‌కు.

అదే అడిగాడు. 'కథ అయినా, కవిత అయినా దేనికయినా మిమ్మల్ని పిలుస్తారని అన్నారు. ఆయా రంగాలలో నిష్ణాతులు అవసరంలేదా?' అడిగాడు శరత్. ఆయన చనువుగా శరత్ తొడమీద చరిచి చెప్పాడు.

'ఇక్కడ ఎవరికీ ఏదీ అవసరం లేదు. ఏదో కథపై పరిశీలన అంటారు. ఎవడో బోడిగుండుగాడు వస్తాడు. 'కథ గురించి నేను మాట్లాడతానండి' అంటాడు. లేకపోతే రికమండేషన్ తెస్తాడు. సరే అంటాం. వాడు అంతకుముందు ఎవరో మాట్లాడిందో, రాసిందో అటూ ఇటూ చేసి పట్టుకొస్తాడు. చదివేస్తాడు. ఎవడు పట్టించుకుంటాడు? ఎప్పుడూ వచ్చి పెద్దల పేర్లు వినిపిస్తే చాలు. ఇదిగో నేను ఈసారి సమావేశంలో 'తెలుగు నవల' గురించి మాట్లాడుతున్నాను. నేను రాసింది పెద్దాయనకు చూపించాను. వారి పేరు వీరి పేరు రాలేదని చూపించాడు కొందరు కావాల్సిన కొత్త వాళ్ల పేర్లు సూచించాడు. అవి జోడించాను. గొప్ప ఉపన్యాసం అన్నాడు. సాహిత్యం ఎవడికి కావాలి?'

'మరి మీరు ప్రస్తావించే వారందరి రచనలు మీరు చదివారా?'

'నాకేం పనిలేదా? వాళ్లు రాసినవన్నీ చదవటం బోరు' అన్నాడాయన ఆవలిస్తూ.

శరత్ ఏదో అనబోయాడు.

'సీటు బెల్ట్ కట్టుకోండి. విమానం టేకాఫ్ అవుతోంది' ఎయిర్ హోస్టెస్ వచ్చింది.

'నేను సీటుకు వెళ్తాను' అంటూ లేచాడాయన.

ముఖమంతా పౌడరు పూసుకుని లిప్‌స్టిక్ అద్దుకుని ఒంటికి హత్తుకునే దుస్తులు వేసుకుని కృత్రిమ అందంతో అసహ్యంగా ఉన్న ఎయిర్‌హోస్టెస్‌ని చూస్తూంటే శరత్‌కి ఈ మధ్య ఎవరో ఎయిర్ హోస్టెస్‌ని 'గగన సఖి' అనాలని అంటే ఇంకెవరో 'ఆకాశపుటమ్మ' అనాలని వాదించటం గుర్తొచ్చింది. నవ్వొచ్చింది.

విమానం గాలిలోకి ఎగిరింది.

నిమిషాలలో విమానం భూమిని వదిలి మేఘాల నడుమ చేరింది.

ఎటుచూసినా మేఘాల సంబంధం... అలలు అలలుగా మేఘాలు... గుత్తులు గుత్తులుగా మేఘాలు.. గుంపులు గుంపులుగా మేఘాలు.

అప్పుడప్పుడు మేఘాల నడుమ నుండి క్రింద అగ్గిపెట్టెల్లా కనిపిస్తున్న ఇళ్లు. సన్నని పాయలా వంపులు తిరిగి, సూర్యకాంతిలో మెరుస్తూ, మెరుపు పట్టీలా కనిపిస్తున్న నది...

ఎందుకో శరత్‌కు ఒక్కసారిగా దేవుడు గుర్తుకు వచ్చాడు.

దేవుడు ఆకాశంలో నుండి మనుషుల ఆటలను గమనిస్తూంటాడని చిన్నప్పుడు చెప్పేవారు.

నిజంగా, ఇంత ఎత్తునుంచి క్రిందకు పైకి చూస్తూంటే మనిషి ఆరాటాలు, పోరాటాలు ఎంత అర్థవిహీనం అనిపిస్తున్నాయో!

పైన అనంతమైన శూన్యం. క్రింద బొమ్మలాటలాంటి జీవితం.

కదులుతున్నామో, స్థిరంగా ఉన్నామో తెలియని ప్రయాణం నడుమ.

ప్రశాంతి వైపు చూశాడు.

ఆమె కళ్లల్లోనూ అదే భావం.

మళ్లీ క్రిందకు దిగితే జీవితపుటాటుపోటులు, పోరాటాలు....

కిటికీలోంచి బయటకు చూస్తూ, ఆమె అతడి భుజంపై తలవాల్చింది. ప్రతివ్యక్తి జీవితం పరిధి ఓ కిటికీ అనుకుంటే, తన ప్రపంచాన్ని ఆ కిటికీలోంచీ చూస్తాడు మనిషి. ఆ పరిధి దాటి చూడలేడు. అలాంటప్పుడు అంత సంకుచిత పరిధిలోంచి తాను చూస్తున్నవే సంపూర్ణ సత్యం అనుకోవటం ఎంత మూర్ఖత్వం.

'వాడికేం బాధ కలిగిందో, ఆత్మహత్య ప్రయత్నం చేశాడు. ఎంత జీవితం ముందుంది. ఎంత ప్రపంచం ఉంది. అన్నీ అనవసరం అని ఎందుకనుకున్నాడో?' అంది ప్రశాంతి మెల్లిగా.

శరత్ మాట్లాడలేదు.

విశాలమైన ఆకారాలతో వెలుగుతూ, చిత్రవిచిత్రమైన రూపాలు ధరిస్తూ పలుభావనలను కలిగిస్తున్న మేఘాలను చూస్తూ కూచున్నాడు.

కాస్సేపటి సీటుబెల్ట్ పెట్టుకోవాలన్న సూచన వచ్చింది.

విమానం క్రిందకు దిగటం ఆరంభమయింది.

మేఘాల దారి వదిలి భూమి దారి పట్టింది విమానం.

భూమివైపు వస్తువులు పెద్దగా స్పష్టంగా కనిపిస్తూ క్షణక్షణానికీ దగ్గర కాసాగాయి.

ఒక అద్భుతమైన ఆధ్యాత్మిక అనుభూతిని వదిలి మాములు భౌతిక అనుభూతుల ప్రపంచానికి వస్తున్నట్టు అనిపించింది శరత్‌కు. మళ్లీ సంసారం చుట్టుముట్టిన భావన కలిగింది.

(కొనసాగింపు వచ్చే సంచికలో)